

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	J. Porton	Datum	30 juni 2021
Doorkiesnummer	030 - 28 61528	Kenmerk	8957761
E-mail	j.porton@utrecht.nl	Onderwerp	Bedelen
Bijlage(n)	1	Beleidsveld	Openbare orde en veiligheid

Geachte leden van de raad,

Op 3 juni jl. spraken wij in uw raadsvergadering en tijdens het vragenuur over (georganiseerd) bedelen naar aanleiding van de motie van DENK en Stadsbelang Utrecht en de oproep '*Pak georganiseerde bedelaars aan!*' van winkeliersvereniging Lombok, Ulu Moskee Utrecht en Wishing Well West. In de bijlage vindt u een afschrift van onze reactie die wij vandaag hebben verzonden aan de winkeliersvereniging Lombok.

Het thema bedelen is de afgelopen jaren vaker onderwerp van debat geweest in uw raad. In [2019](#) en [2020](#) beantwoordden wij vragen over dit onderwerp. In deze brief schetsen wij (nogmaals) kort de huidige (on)mogelijkheden bij de aanpak van bedelen.

Bedelen op zichzelf is niet strafbaar gesteld in Utrecht. Uit de meldingen en ervaringen van handhavers weten we dat overlast en ergernis door bedelen in de praktijk verschillend ervaren en gekwalificeerd worden. Als er sprake is van aantoonbare overlast dan is het in de huidige situatie mogelijk om handhavend op te treden tegen de overlast. De overlast moet dan zelf worden geconstateerd door handhavers of politie. Daarbij valt te denken aan aanklappen, naroeppen of bewust de weg versperren. De burgemeester kan een veroorzaker van aanhoudende overlast een gebiedsverbod opleggen. Dit gebeurt een enkele keer per jaar in Utrecht.

Met een aanpassing van de APV is het mogelijk om een bedelverbod in te stellen. Dit is een mogelijkheid sinds het verbod op bedelen uit het Wetboek van Strafrecht is geschrapt. Een aantal omliggende gemeenten (o.a. Amersfoort, Soest en Woerden) hebben dit reeds gedaan. Bij het opnemen van een bedelverbod in de APV hoeft de overlast niet aangetoond te worden om het strafbaar te stellen; alleen het feit dat er gebedeld wordt is voldoende om een bekeuring uit te schrijven. Veel gemeenten kiezen in de uitvoering echter voor een escalatiemodel: eerst aanspreken, dan informeren, waarschuwen en tot slot een boete opleggen.

Een bedelverbod kan gelden voor de gehele stad (zoals in Rotterdam en Amsterdam) of kan ook gebiedsgewijs worden toegepast door middel van een gemotiveerd aanwijzingsbesluit (zoals in

Datum 30 juni 2021
Ons kenmerk 8957761

Eindhoven en Den Haag). Daarnaast is het ook mogelijk om in het aanwijzingsbesluit geldende verbodstijden op te nemen (voorbeeld Den Haag). In de modelverordening van de VNG staat het bedelverbod als volgt opgenomen *“Het is verboden in door het college aangewezen gebieden op een openbare plaats te bedelen om geld of andere zaken.”*

Met verbodsmaatregelen treffen wij alle bedelaars in de stad. Kortom: een bedelverbod is van toepassing op alle personen die bedelen om geld of andere zaken. Het is daarmee niet mogelijk om in de regelgeving een onderscheid te maken tussen de motieven waarom gebedeld wordt en bijvoorbeeld een nep-bedelverbod in te stellen. In de handavingsinstructie is beperkt ruimte voor maatwerk en zijn wij uiteraard gebonden aan de beginselen van gelijkheid en verbod op discriminatie.

Met deze belangrijke notie in het achterhoofd is er enige ruimte in de handhaving van een bedelverbod door invulling te geven aan het eerder genoemde escalatiemodel en bijvoorbeeld te bekeuren als het aanspreken, informeren en waarschuwen niet helpt.

Daarnaast is er maatwerk mogelijk in de handavingsinstructie over het inventariseren en doorgeven van zorgsignalen zodat deze zo gericht mogelijk opgepakt kunnen worden. In Eindhoven wordt in de doorverwijzing rekening gehouden met de achtergrond van de bedelaar. In Utrecht is dat ook de werkwijze in de huidige praktijk. Op het moment dat een bedelaar een dakloze inwoner is van Utrecht verwijzen we door naar een inloopvoorziening in de maatschappelijke opvang en bedelaars uit bijvoorbeeld Oost-Europa worden doorverwezen naar Stichting Barka. Hierbij is het van belang dat boa's en verbalisanten van de politie de zorgbehoefte inventariseren, de juiste doorverwijzingen doen en dat bij signalen van mensenhandel/uitbuiting adequaat wordt gereageerd.

In het vertrouwen u hiermee voor dit moment voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,